

I Toruńskie Konfrontacje Archiwalne
"Archiwistyka na uniwersytetach, archiwistyka w archiwach"
Toruń 6-7 grudnia 2007 r.

Organizatorzy

Instytut Historii i Archiwistyki Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu

Stowarzyszenie Archiwistów Polskich

Archiwum Państwowe w Toruniu

Towarzystwo Naukowe w Toruniu

Komitet naukowy

Waldemar Chorażyczewski	Uniwersytet Mikołaja Kopernika; Sekretarz Generalny Stowarzyszenia Archiwistów Polskich
Beata Herdzin	Archiwum Państwowe w Toruniu
Jarosław Poraziński	Uniwersytet Mikołaja Kopernika; Prezes Stowarzyszenia Archiwistów Polskich
Janusz Tandecki	Uniwersytet Mikołaja Kopernika; Sekretarz Generalny Towarzystwa Naukowego w Toruniu
Andrzej Tomczak	Uniwersytet Mikołaja Kopernika

Kierownik naukowy Waldemar Chorażyczewski

Sekretarz naukowy Agnieszka Rosa

Biuro Konfrontacji Katarzyna Gerc, Witold Kasperkiewicz, Paulina Ławniczak (przewodniczący), Magdalena Niedźwiedzka, Katarzyna Raniszewska

Rejestracja

Rejestracja uczestników Toruńskich Konfrontacji Archiwalnych odbędzie się:

5 grudnia (środa) w Instytucie Historii i Archiwistyki UMK, pl. Teatralny 2a, pokój nr 264 w godzinach 14.00-19.00

6 grudnia (czwartek) w Hotelu Uniwersyteckim, Szosa Chełmińska 83a, od. godziny 8.00

Prośba do referentów

Prosimy referentów, by ich wystąpienia nie przekraczały 20 minut. Po każdym wystąpieniu przewidujemy 10 minut dyskusji nad referatem, a po bloku wystąpień 20 minut dyskusji zarówno nad ostatnim referatem, jak i całym blokiem prezentacji.

Wprowadzenie

Przystępując do organizowania I Toruńskich Konfrontacji Archiwalnych nadaliśmy im tytuł **Archiwistyka na uniwersytetach, archiwistyka w archiwach**. Niepokoi nas bowiem rozdźwięk, jaki obserwujemy pomiędzy środowiskami praktyków i teoretyków działających w jednej i niepodzielnej dziedzinie archiwalnej. Czy oferta badawcza i dydaktyczna uniwersytetów nie odpowiada na zapotrzebowania archiwów? Praktycy archiwalni coraz częściej i chętniej spotykają się w swoim własnym gronie i to branżowym: archiwistów instytucji wymiaru sprawiedliwości, instytucji naukowych i kulturalnych, pracowników innych archiwów bieżących, archiwów kościelnych, komercyjnych przechowawców dokumentacji. W ostatnich miesiącach w ramach Stowarzyszenia Archiwistów Polskich powstała jeszcze Sekcja Edukacji Archiwalnej, skupiająca przedstawicieli ośrodków kształcących archiwistów i zarządców dokumentacji. Czy i edukatorzy archiwalni dążą do stworzenia samowystarczającego środowiska?

Konfrontacje archiwalne mają w zamierzeniu dać szansę spotkać się wszystkim archiwistom, niezależnie od typu archiwum, w jakim pracują. Przede wszystkim jednak mają skonfrontować archiwistów praktyków i archiwistów teoretyków, mają zapoczątkować wspólne uprawianie refleksji archiwalnej.

Na ostateczny kształt konferencji wpłynęła rzecz jasna oferta przygotowana przez referentów. Zgłoszono 33 wystąpienia. Jest to spory odzew. Głosów zamówionych nie było, choć zdarzało się, że organizatorzy usilnie namawiali niektóre osoby do aktywniejszego udziału. Żadnej propozycji nie odrzuciliśmy, uznając że każda selekcja (poza losowym wyborem, na który przecież nie mogliśmy się zdecydować) jest subiektywnością maskującą się niekiedy pozorami obiektywizmu. Jeśli konferencja ma mieć charakter konfrontacyjny, nie wolno nam na samym początku zamykać komukolwiek ust.

Niestety i my do pewnej selekcji zostaliśmy zmuszeni. Ujawniając kryteria tej selekcji, oczyszczamy się niejako z grzechów. Spośród 33 wystąpień dziewięć wybraliśmy do dwóch sesji plenarnych. Pięć składa się na sesję otwarcia i zdaje się mieć najogólniejszy charakter, stanowiąc dobry punkt wyjścia do dyskusji wskazującej na najpilniejsze problemy naukowe archiwistyki i organizacyjne nauki archiwalnej w Polsce. Cztery wystąpienia zgromadzone w sesji zamknięcia łączą problematykę obu wydzielonych, a niżej omówionych, sekcji, to znaczy naukę archiwalną z dydaktyką archiwistyki. Tym samym wydały się nam szansą na dobre podsumowanie konferencji.

Sekcja I otrzymała tytuł: **Nowe idee w archiwistyce**. Może nie we wszystkich 11 referatach nowe idee usłyszymy, zawsze jednak mamy nadzieję, że dyskusja, przewidywana dokładnie po każdym wystąpieniu, o to nowe się otrze.

Sekcja II skupiła się na problematyce edukacji archiwalnej. Objęła ona grupę aż 13 wystąpień. Ich tematyka wskazuje na duże zapotrzebowanie środowiska edukatorów na dyskusję merytoryczną na temat celów, treści, metod i środków kształcenia archiwistów i zarządców dokumentacji. Tak się złożyło, że przed trzema miesiącami, podczas V Powszechnego Zjazdu Archiwistów Polskich zawiązała się **Sekcja Edukacji Archiwalnej Stowarzyszenia Archiwistów Polskich**. Na jej czele stanął zarząd tymczasowy w składzie: Waldemar Chorążyczewski, Wiesława Kwiatkowska, Irena Mamczak-Gadkowska. Miesiąc później Zarząd Główny SAP przyjął uchwałę o powołaniu tej sekcji, niemal zaraz wzywając jej władze do ukonstytuowania się. Uznaliśmy, że tak liczne zgromadzenie edukatorów jak podczas Toruńskich Konfrontacji Archiwalnych nie powtórzy się szybko. Dlatego po zakończeniu konferencji odbędzie się jeszcze walne zebranie członków Sekcji Edukacji Archiwalnej SAP, na którym zostanie wybrany zarząd, przedyskutowany plan działania na rok 2008, a także, jeśli się uda, przyjęty regulamin sekcji.

Rozszerzony program, który dajemy do Państwa rąk zawiera sylwetki referentów (niekiedy wzbogacone fotografią) i streszczenia ich wystąpień. Nie podawaliśmy żadnych szczegółowych wskazówek co do sposobu sporządzania tych notatek. Chcieliśmy bowiem, aby w jak największym stopniu były one samoświadectwami. Stąd konfrontacja sposobów autoprezentacji, ich różnorodność, są zamierzone. Prosiłmy jednak o ograniczenie ich objętości, co nie zawsze spotkało się ze zrozumieniem. W skrajnych przypadkach skróciliśmy teksty więcej niż o połowę. Prosimy o wybaczenie. Zabieg był konieczny ze względów finansowych.

Konfrontacje poprzedza wystawa, której katalog jako osobną publikację również otrzymujecie Państwo do rąk. Jej otwarcie nastąpi o bardzo wczesnej godzinie. Rozumiemy, że nie wszyscy zdołają na czas dojechać albo nie będą mieli ochoty zrywać się z łóżek w ciemny zimowy poranek. Wystawa będzie czynna w dniach 6-8 grudnia.

Głównym organizatorem Toruńskich Konfrontacji Archiwalnych jest Uniwersytet Mikołaja Kopernika. Uniwersyteckość zobowiązuje przede wszystkim do wolności. Dlatego pragniemy, byście Państwo nie tylko swobodnie wyrażali swoje zdanie, ale też czuli się swobodnie, bez tworzenia atmosfery nadmiernej powagi. Ciało zwane Biurem Informacji, złożone z członków Studenckiego Koła Naukowego Archiwistów, będzie do Państwa dyspozycji przez cały czas trwania konferencji.

Program

6 grudnia 2007 r. (czwartek)

8.30 Otwarcie wystawy **Ikonografia dokumentów toruńskich. Funkcje i konteksty**
(Archiwum Państwowe w Toruniu, Pl. Rapackiego 4)

Sesja plenarna (Hotel Uniwersytecki, Szosa Chełmińska 83a)

- 10.00 **Władysław Stępiak (NDAP)** - Archiwa w kontekście międzynarodowym
- 10.30 **Hubert Wajs (AGAD)** - Electronic Record Archives - Amerykańskie spojrzenie na archiwa elektroniczne
- 11.00 **Wiesława Kwiatkowska (UMK)** - Miejsce opracowania zasobu we współczesnej myśli i praktyce archiwalnej
- 11.40 Przerwa
- 12.10 **Jacek Krochmal (NDAP)** - Rola Zakładu Naukowego Archiwistyki NDAP w rozwoju polskiej metodyki archiwalnej
- 12.40 **Halina Robótka (UMK)** - Wpływ Centralnej Komisji Metodycznej na rozwój archiwistyki w Polsce
- 13.20 Przerwa

Sekcja I. Nowe idee w archiwistyce (Hotel Uniwersytecki, Szosa Chełmińska 83a)

- 15.00 **Waldemar Chorążyczewski (UMK)** - Archiwistyka jako refleksja nad przeszłością, terażniejszością i przyszłością dziedziny archiwalnej
- 15.30 **Wanda K. Roman (UMK)** - Stan i perspektywy badań nad archiwalnymi systemami informacyjnymi a potrzeby archiwów
- 16.00 **Marek Konstankiewicz (UMCS)** - Zagadnienia prawne i administracyjne w badaniach nad zarządzaniem dokumentacją
- 16.40 Przerwa
- 17.10 **Agnieszka Rosa (UMK)** - O pożytkach z refleksji antropologicznej w archiwistyce - funkcja edukacyjna archiwów
- 17.40 **Beata Herdzin (AP Toruń)** - Działalność popularyzatorska Archiwum Państwowego w Toruniu

18.10 **Dariusz Magier (AP Lublin, Oddział w Radzynie Podlaskim)** - Regionalna rola archiwum państwowego w epoce postindustrialnej

18.50 Przerwa

**Sekcja II. Problemy edukacji archiwalnej
(Towarzystwo Naukowe w Toruniu, ul. Wysoka 16)**

15.00 **Lucyna Harc (Uniwersytet Wrocławski)** - Rola i miejsce uniwersytetów w kształceniu ustawicznym i podnoszeniu kwalifikacji archiwistów pracujących w zawodzie

15.30 **Halina Dudała (Archiwum Archidiecezjalne w Katowicach)** - Charakterystyka prac powstałych w ramach Podyplomowego Studium Archiwistyki Kościelnej w Katowicach i ich funkcjonalność w środowisku archiwistów kościelnych

16.00 **Marzena Liedke (Uniwersytet w Białymstoku)** - Współpraca Instytutu Historii i Archiwum Państwowego w Białymstoku w zakresie kształcenia przyszłych archiwistów. Pierwsze doświadczenia i perspektywy

16.40 Przerwa

17.10 **Anna Krzemińska (Archiwum Państwowe w Częstochowie)** - Udział archiwów uniwersyteckich w procesie kształcenia archiwistów

17.40 **Janusz Łosowski (UMCS)** - Dzieje kancelarii w kształceniu archiwistów w szkołach wyższych

18.10 **Artur Górak (UMCS)** - Nauki administracyjne i nauki o organizacji i zarządzaniu w kształceniu archiwistów

18.40 **Piotr Dymel (AP Lublin)** - Miejsce edytorstwa źródeł historycznych w wykształceniu archiwisty

19.20 Przerwa

7 grudnia 2007 r. (piątek)

**Sekcja I. Nowe idee w archiwistyce
(Hotel Uniwersytecki, Szosa Chełmińska 83a)**

9.00 **Andrzej Choniawko (AP Poznań)** - Heurystyczne ograniczenia archiwistyki

9.30 **Paweł E. Weszpiński (AP m.st. Warszawy)** - Mapy i plany w zbiorach archiwalnych. Pilne problemy metodyczne

10.00 **Robert Degen (UMK)** - Garść informacji na temat selekcji

10.40 Przerwa

11.00 **Krzyszto Syta (UMK)** - Archiwista w oczach użytkownika

11.40 **Piotr Mikołajczak (Ustka)** - Rola Instytutu Pamięci Narodowej w polskiej archiwistyce

12.20 Przerwa

**Sekcja II. Problemy edukacji archiwalnej
(Towarzystwo Naukowe w Toruniu, ul. Wysoka 16)**

9.00 **Tomasz Nowicki (KUL)** - Zmiany w programie nauczania archiwistyki na Katolickim Uniwersytecie lubelskim w kontekście wprowadzenia systemu bolońskiego

9.30 **Piotr Guzowski (Uniwersytet w Białymstoku)** - Specjalizacja archiwistyczna jako szansa dla studentów z zacięciem naukowym

10.00 **Wojciech Krawczuk (UJ)** - Czy małe jest piękne? Kilka uwag o specjalności archiwalnej na UJ

10.40 Przerwa

11.10 **Julia Dziwoki (Archiwum Archidiecezjalne w Katowicach)** - Specjalność archiwistyczna na Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie

11.40 **Barbara Kalinowska-Wójcik, Waclaw Gojniczek (Uniwersytet Śląsk)** - Między teorią a praktyką. Pięć lat doświadczeń zajęć dydaktycznych ze specjalności archiwalnej w Archiwum Państwowym w Katowicach

12.10 **Jerzy Prochowicz (Akademia Świętokrzyska Filia w Piotrkowie Tryb.)** - Wizja modelu kształcenia archiwistów na tle dotychczasowych doświadczeń

12.50 Przerwa

**Sesja plenarna
(Hotel Uniwersytecki, Szosa Chełmińska 83a)**

14.00 **Stanisław Flis (AP Gdańsk)** - Archiwa - pomiędzy urzędem a instytucją naukową. Oczekiwania archiwów a kształcenie archiwistów

14.30 **Alicja Kulecka (Uniwersytet Wrocławski)** - "Archeion" jako inspiracja badawcza i pomoc dydaktyczna (na podstawie analizy zawartości z lat 1990-2005)

15.00 **Marlena Jabłońska (UMK)** - Komunikacja społeczna na studiach archiwistycznych jako krok ku poprawie wizerunku archiwów polskich

15.30 **Dariusz Kwiatkowski (Archiwum PAN)** - Kształcenie archiwistów jednostek organizacyjnych Polskiej Akademii Nauk. Postulaty programowe i metodyczne

16.10 Zakończenie

Pełny program, obejmujący sylwetki referentów i streszczenia wystąpień, znajduje się na stronie: www.historia.umk.pl